

ÉPÍTŐK *Hírlevél*

ARÉV Baráti Kör Egyesület Kiadványa

XX. évfolyam 2. szám (87) 2024. május

Megjelenik alkalmanként

ÉPÍTŐK NAPJA MEGHÍVÓ

2024. május 31.-június 1.

Tisztelettel meghívjuk Önt és munkatársait, családjukkal, barátaikkal együtt, a hagyományosan megrendezésre kerülő Építők Napjára.

Helyszín: **Székesfehérvári SZC Vörösmarty Mihály Technikum és Szakképző Iskola**
Székesfehérvár, Balatoni u. 143. (mindkét napon)

Május 31. péntek 14.00 óra **SZAKMAI NAP**

Helyszín: Tornaterem fejpület tárgyaló és előtere
Az ARÉV Baráti Kör Egyesület elmúlt 20 éve
Előadó: Kiss Lajos elnök
Hozzászólások
Az egyesület 20 évéből készült kiállítás megnyitása, megtekintése

Június 1. szombat 10.00 óra **Építők napi juniális**

- Megnyitó: **Nagy János**, az ARÉV Baráti Kör Egyesület elnökségi tagja
- Köszöntő: **Kiss Lajos** az ARÉV Baráti Kör Egyesület elnöke
- **Kiss József emlékdíj átadása** (A díjat átadják: néhai Kiss József gyermekei)
- **ELISMERÉSEK átadása** az ARÉV BARÁTI KÖR munkájában való kiemelkedő részvételért.
- **SZÓRAKOZTATÓ MŰSOR**

Egyéb programok:

- **TOTÓ**
- **Egészségmegőrzés** 10-től 14 óráig a **Magyar Vöröskereszt** Székesfehérvár Városi Szervezetének szűrőprogramja

Közös bográcsozás

Várjuk azon családok, baráti társaságok, cégek jelentkezését, akik eltöltenének egy kellemes napot velünk a szabadban. Minden látogató vendégünk egy tál ételre és egy pohár italra.

Meghívott vendégeink a volt FETÉV-es barátaink.

Szeretettel várunk minden építőt és barátot: ARÉV BARÁTI KÖR EGYESÜLET

Kirándultunk

Idei tavaszi kirándulásunkat 2024. április 24-én tartottuk.

A kedvezőtlen időjárás ellenére nagyon jó hangulatban indultunk el.

Kirándulásunk első programját Ausztriában kezdtük egy burgenlandi településen tekintettük meg **Frauenkirchen /Nagyboldogasszony/ pompás barokk templomát, kolostorát.**

A kegytemplom amely 1990-óta „basilica minor” rangot visel Eszterházi Pál herceg építtette 1668-ban, majd miután 1683-ban a török elpusztította, 1696 és 1702 között újjáépítették. Ma ez Burgenland egyetlen bazilikája. Belsejét az egyik legszebb barokk templombelsőjének tartják.

A ferences kolostort 1733-ra építették újjá, a kálvária 1683-ban épült, 1958-ban helyezték át mai helyére.

Visszatérve Magyarországra **Mosonmagyaróváron** az agrárégyetemnek helyet adó, szépen **felújított Várat** és Várparkot kerestük fel, ahol idegenvezetéssel megtekintettük az épületet, megismertük híres tanulóit.

Rádásnak még egy **herendi porcelán vándorkiállítást** is megtekinthettünk.

Maga a vár története római kori gyökerekkel rendelkezik, gyakran cserélt gazdát a XIII. század

végétől a XIV. század első negyedéig. 1323-tól több mint hatvan éven át királyi uradalom és a mosoni ispán székhelye volt.

1364-ben kezdődött meg a mai várkastély építése, amely 1522-ig többször gazdát cserélt, majd 6 évig királyi tulajdonban volt, végül 1529-ben a török az erősséget leégette. 1530 és 1544 között Gian Maria del Napoli olasz hadmérnök tervei szerint a várkastélyt újjáépítették és védműveit a török fenyegetésre tekintettel megerősítették. A XVI. és XVII. század fordulóján épült a várkapu mellett átalakított formában az L alaprajzú melléképület, helyben bevett nevén a várkapitányi épület. A XVII. század folyamán a várkastélyt és védműveit többször fejlesztették. Két 31 ostromot is megélt ebben az időszakban, egyszer várost is felégető Boeckai István hadait verte vissza sikeresen 1605-ben, de 1619-ben ostrom nélkül adta meg magát Bethlen Gábor csapatainak. 1689-ben felgyújtották a Bécs ostromából visszavonuló török csapatok.

Ismét újjáépítették és 1712-ig – hadi jelentősége elvesztéséig – a kuruc hadak több ostromát is átvészelte. A császári udvarhoz tartozott ezután a várkastély, majd 1766-ban Mária Terézia a magyaróvári uradalmat és annak székhelyét lányának Mária Krisztinának adományozta. 1818-ban az épület megkapta mai formáját, 8 év alatt megépítésre került a második emelete, és ekkor Mária Krisztina főhercegnő férje, Albert Kázmér szász-tescheni herceg itt alapította meg a jelenleg is az épületben működő egyetemi kar jogelődjét a Magyaróvári Gazdasági Magántanintézetet. A várkastély ilyen módon felsőoktatási célokat szolgált és szolgál a mai napig is.

A Lajta-parti sétánkat sajnos elmosta a viharos szél, a szakadó eső, de kárpótolt bennünket a finom ebéd, amit egy belvárosi étteremben fogyasztottunk el.

Ebéd után indultunk **Hédervárra** ahol megtekintettük kívülről a **kastélyt**, szinte mindenki fotózkodott a híres krumplibogár szoborral.

A város nevezetessége a **boldogasszony kápolna**, amelyet temetőkápolnának is neveznek, ez egy egyhajós, gótikus épület.

Építésének pontos ideje nem ismert, a különböző források a 13-15. század tájékára teszik. Mai, neogótikus formáját a 19. század második felében nyerte el.

Először a négyzetes alaprajzú szentély épült fel a téglalap alakú hajóval. A két teret diadalív választja el, a hajó nyugati oldalán van a kegyúri karzat. A Boldogasszony-templom egyszerre volt plébániatemplom, Mária-kegyhely, s egyúttal a Héderváry család temetkező kápolnája is. Mai értelemben vett temetőkápolna jellegét valószínűleg csak a 17. században kapta, amikor a Héderváry család kihalásával, Viczay Jánosné Héderváry Katalin révén az ősi birtokot a Viczay család örökölte. A sírok számának növekedése miatt építettek az északi oldalon új kriptát és a lorettói kápolnát.

1703-ban szentelték fel. A templomot és a kápolnát 1808-ban renoválták, a kórus alatt új kriptát alakítottak ki. Elsőként Grassalkovich Anna grófnőt temették ide 1815-ben. A Viczay család kihalása után, rokoni ágon következő új birtokos, Khuen Héderváry Károly idejében történt újabb átépítés.

A kápolnában a keleti falnál áll az asztaloltár, mögötte faráccsal. Párkánya felett barokk díszekkel övezetten a császári, királyi és a Héderváry, a Viczay, valamint a Khuen család egyesített címere, felettük koronaábrázolás. A rács mögötti szoborfülkében Szűz Mária ébenfából faragott, több száz éves szobra áll.

A lorettói kápolnában nagyméretű, díszes urna őrzi az első Khuen Héderváry Károly szívét.

A kápolna udvarában áll egy tekintélyes méretű kocsányos tölgy "Árpád fa" amely minden bizonnyal Magyarország legidősebb fája. A legenda szerint a fa törzsén található nyomokat Árpád fejedelem lovának kötőféke hagyta 907-ben, amikor

seregével itt pihent meg, és ült hadi tanácsot a pozsonyi csatába készülődvén. A kutatók ennél fiatalabbra, „mindössze” 700-800 évesre becsülik, amivel még mindig az Árpád-korig nyúlik vissza a múltja.

Törzse olyan mint egy élő emlékmű, vastagsága tekintélyt parancsoló, gyökerei úgy kapaszkodnak a földbe, mint valami óriási ósállat patája. Idővel a fa korhadásnak indult, négy óriási ágából hármát letörött a szél. 2007-ben komoly civil összefogással sikerült megmenteni a kiegyensúlyozatlanná vált tölgyet.

Miután az elkorhadt anyagot eltávolították belőle, a törzsön akkora rés keletkezett, hogy bárki kényelmesen keresztül sétálhat rajta. Hazánk legöregebb élőlényének a mechanikai stabilitás a gyengéje. Ettől eltekintve a fa egészséges, erről tanúskodik az épen maradt ág dús, üde lombja és rendszeres makktermése van. Az élni akarás és kitartás szimbólumává vált.

Sok élménnyel indultunk haza, köszönjük a szervezőknek ezt a tartalmas szép napot.

Vauverné Móder Katalin

Rövid hírek

arról, ami volt:

- A Tolnai utcai Tagkönyvtárban „Egy ásatás története c. kiállítás megnyitóján voltunk. Válogatás Boruzs Katalin fotóiból, melyek Nádorfi Gabriella, a feltételezett Seuso-palota helyszínén történt ásatásának munkálatairól készültek.
- Fazekasné Sin tartott előadást Nadas Péter munkásságáról
- A Szent István Király Múzeumban Avarokról magyaroknak című előadássorozat harmadik részén vettünk részt. Avarok a Golfpályán címmel A háromrészes előadássorozat utolsó alkalmán dr. Szücsi Frigyes, régész-történész összefoglalta a Csákberény-Arató-szérűn („golfpálya”, ma lőtér) elhelyezkedő temetőrészlet ásatásának eredményeit, bemutatva a több éve zajló közösségi régészeti feltárásokat Csákberény határában

és ami lesz:

- **05.16-án 15 órától az Árpád Szakképző Iskola és Kollégiumban Ásványgyűjtő kör kiállításának megtekintésére lesz lehetőség. Tárlatvezető: Bujpál Péter tanár**

140 éves az Ipari Szakképzés Székesfehérváron

PROGRAM keretében

Előadás: 2024. május 16. 16 óra az Árpád Szakképző Iskola és Kollégium Székesfehérvár Seregélyesi út 88-90 klubjában

- Az ipari szakképzés kialakulása
- szakképző helyek és kialakulásuk Székesfehérváron
- a 140 éves Árpád iskola rövid története

Előadó: Szarka Gyula nyugalmazott szakoktató

1. 120 éves Székesfehérvár villamosítása kiállítás megtekintése az előadás után.
  2. 140 éves az Ipari Szakképzés Székesfehérváron kiállítás
- villamos ipari szakképzés kialakulása
  - 1960-as éveknek megfelelő villamos ipari szaktanterem berendezéseinek megtekintése.

Aki teheti, ideje, egészsége engedi, jöjjön velünk a programokra, mert:

*„Tudod mi a jó?
Beszélgetni. Összejönni.
Együtt lenni.
Nevetni.
Egymásra mosolyogni. ...
Na, ez a JÓ!” (Lippai Marianna)*

(VZs)

Május 1. megünneplése

Megérkezett a tavasz, és közeledett május 1-je. A Baráti Kör szerette volna méltóképpen megünnepelni, vagyis visszahozni a régi május 1-jék hangulatát, ezért Virág Zsuzsi kitalálta, hogy rendezzünk egy „retro majális”-t. Jó ötlet volt!

Meg is született az elhatározás, hogy hogyan is legyen, és hol. A Pentelei erdő tűnt a legjobb helyszínnek, mert ott sokan elférünk, és jó levegőn vagyunk. Kell gyalogolni is, és ha sokan vagyunk úgy érezhetjük felvonulunk.

Zsuzsi meghirdette a „retro” május 1-jét. Batuszra terveztük, vagyis, „ha jöttök lesztek, ha hoztok esztek” címszóval. Mindenki készült valami rágesálni valóval, és persze szalonnával, kenyérrrel, hagymával, amit aztán megsütöttünk.

Lopert Péter, és felesége Éva nem csak szalonnával készült, hanem teljes mértékig visszahozták a régi május 1-jék hangulatát, mert hoztak főtt virslit, mustárt, kenyeret és sört, amit mindenki jóízűen elfogyasztott. Még egyszer köszönjük nekik ezt a gondoskodást.

Jó hangulat volt egész nap, sok beszélgetés, sztorizgatások, társasjáték, nevetés. Az örömből, hogy újra együtt lehetünk, egy kis öröm is került, mert az ötletgazda Zsuzsi nem lehetett velünk. Azért sokat gondoltunk rá.

Szép nap volt. Jövőre megismételjük.

Budainé Margit

Halottaink az elmúlt hónapokban (akikről tudunk)

Tagok:

<i>Menyhárt Sándor</i>	<i>Székesfehérvár</i>
<i>Tüdő Sándor</i>	<i>Székesfehérvár</i>
<i>Zsupkó János</i>	<i>Székesfehérvár</i>

Nyugdíjas, volt ARÉV-es dolgozó:

<i>Bokor József</i>	<i>Székesfehérvár</i>
---------------------	-----------------------

Emléküket megőrizzük!

Köszönjük és kérjük!

Az ARÉV Baráti Kör Egyesület Elnöksége köszöni mindazoknak a támogatását, akik a tavalyi évben adójuk 1%-át egyesületünknek ajánlották fel.

A befolyt összeget tagjaink, nyugdíjasaink életének tartalmasabbá és szebbé tételére, a közösségi élet összekovácsolására fordítjuk.

Kérjük, aki teheti, idén is támogassa az ARÉV Baráti Kör Egyesületet.

Adószám: 18495717-1-07

Akinek nincs adófizetési kötelezettsége úgy tud segíteni, hogy megkéri családtagjait, barátait, - akik fizetnek adót-, hogy ők ajánlják fel adójuk 1%-át egyesületünk javára.

Köszönjük,

ARÉV Baráti Kör Egyesület Elnöksége

Kedves ARÉV Baráti Kör Egyesületi Tagok, volt ARÉV-esek!

Gondolom, már mindenki tudja, hogy a múlt év vége óta, és ez évben is a Baráti Kör 20. évfordulóját ünnepeljük.

Ezért kérünk benneteket, akinek emléke van erről a 20 évről, amit szeretne megosztani velünk, tegye meg. Akár email-ben, akár levélben, vagy a facebook ARÉV-es Ismerősök csoportban. Ugyancsak erre kérjük a volt ARÉV-es munkavállalókat is. Szívesen vesszük a tárgyi emlékeket is. Tehát, ami ARÉV-es és már nem kötődik hozzá a tulajdonosa, hozza be az irodába (fénykép, irat, stb.) semmit, ami ARÉV-es ne dobjunk el!!!

Köszönjük.

(VZs.)

<i>Kiadja:</i>	<i>az ARÉV Baráti Kör Egyesület Székesfehérvár Jancsár u.11. Tel: 30-749-8870</i>
<i>Adószáma:</i>	<i>18495717-1-07</i>
<i>Bankszámlaszám:</i>	<i>11736006 -20364960 -00000000</i>
<i>Honlap:</i>	<i>www.arevbar.hu</i>
<i>Felelős szerkesztő:</i>	<i>Galambos Ottó</i>
<i>Készült:</i>	<i>430 példányban</i>
<i>A sokszorosítás az APOLLÓ Nyomdában készült</i>	
<i>Kapják:</i>	<i>Az egyesület tagjai, nyugdíjasok, támogatók, szponzorok</i>